

UNIVERSITETET I OSLO

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Dato: 14.11.2025
Deres ref.: 25/2380-
Vår ref.: 2025/107337 ELLENTEF

Svar på høring om regulering av taushetsplikt i tros- og livssynssamfunn mv.

Universitetet i Oslo (UiO) viser til Barne- og familiedepartementets høring om regulering av taushetsplikten i tros- og livssynssamfunn mv. De foreslåtte endringene er relevante for Livsynsåpent samtalesenter for studenter ved Universitetet i Oslo, og følgende høringsinnspill er særlig knyttet til virksomheten ved samtalesenteret.

1. UiO støtter forslaget om å regulere taushetsplikten til å gjelde for prester, religiøse ledere og personer med tilsvarende funksjoner i trossamfunnsloven.

UiO har i tråd med endringer i studentpopulasjonen, og samfunnet for øvrig, etablert et livssynsåpent samtalesenter for studentene. Her er studentpresteordningen videreført og supplert med samtalepartnere fra flere tros- og livssynssamfunn. Disse arbeider sammen på samtalesenteret, møter studenter i fortrolige samtaler og bidrar inn i UiOs beredskap ved dødsfall og kriser. Det er rimelig og praktisk viktig at alle tros- og livssynsrepresentantene er underlagt samme taushetsplikt overfor studentene. Dette vil gi forutsigbarhet og trygghet for studentene som deler betroelser.

2. UiO ønsker en tydeliggjøring av hvem som er omfattet som “medhjelper som i sin stilling har fått kunnskap om betroelser som er underlagt taushetsplikt”.

UiOs livssynsåpne samtalesenter har i tillegg til sin unike sammensetning av ulike tros- og livssynssamtalepartnere som er ansatt i egne trossamfunn, også administrative ansatte med ansettelsesforhold til UiO. Til tross for at de UiO-ansatte ikke direkte vil være til stede ved de typiske betroelsessamtalene, vil de ved å være i kontorlandskapet til tider få høre sensitiv informasjon. Dette kan eksempelvis være fordi studentene fortsetter i en fortrolig tone etter selve betroelsessamtalen er over og studenten kommer ut i fellesarealet. Det hender også at studentene sier eller skriver mer enn nødvendig når de bestiller time til samtale med prest, religiøs leder eller annen person i tilsvarende funksjon. Administrasjonen håndterer slike bestillinger. Det oppleves videre at en student ikke nødvendigvis har en klar rolleforståelse når vedkommende besøker senteret. Det er ikke uvanlig at de deler rikelig med informasjon som kan anses som sensitiv, også med de administrativt ansatte.

De UiO-ansatte er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven. Det er likevel ønskelig med en tydeliggjøring av medhjelperbegrepet for å kunne vurdere om UiO sine ansatte vil være underlagt en annen type taushetsplikt enn sine kollegaer på grunn av arbeidet i livssynsåpent senter. Høringsbrevet har brukt eksemplene tolk og sekretær for å beskrive en medhjelper, men det er ikke nærmere omtalt hvor nært man må være på selve betroelsessamtalen. For lettere å kunne vurdere hvem som vil inngå i medhjelperbegrepet, bes det om at lovgiver tydeliggjør dette.

Det vises til at UiO i denne forbindelse ikke ønsker å regulere taushetsplikt til de situasjonene hvor det kan sies at man «gir åndelig eller eksistensiell omsorg», men heller knytter taushetsplikten til «opplysninger betrodd dem i deres stilling», jf. punkt 3.

Hvilken taushetsplikt de UiO-ansatte er underlagt, vil ha betydning for meldeplikten til Barnevernet slik den fremstår i dag. Enten er det en plikt, eller så er det belagt med straffeansvar. Dette er av vesentlig betydning. Ved en ev. lovendring hvor lovgiver lar det være opp til den enkeltes tros- og livssynsoverbevisning om det skal meldes til Barnevernet eller ikke, vil dette også kunne være utfordrende for administrativt ansatte uten noen slik overbevisning, ev. med en overbevisning som kun knytter seg til én spesiell tro eller livssyn.

Hvilken taushetsplikt de UiO-ansatte har vil også ha betydning dersom det ikke innføres en rett for medhjelpere til å dele opplysninger for å unngå fare for liv og helse, en åpning som allerede finnes i forvaltningsloven.

Uavhengig av hvilken løsning som velges angående å åpne for å gi betrodde opplysninger videre, synes hensynet til konfidenten ikke å være vurdert dersom det oppstår uenighet mellom religiøs eller tilsvarende leder og medhjelper om å gi opplysninger videre. Dersom det er ment at medhjelper i den enkelte situasjon skal forholde seg til de vurderingene rundt taushetsplikt som er gjort av prest, religiøs leder eller person med tilsvarende funksjon, må dette fremgå eksplisitt.

3. UiO støtter ikke alternativ 1 ved å begrense taushetsplikten til å gjelde planlagte samtaler knyttet til «åndelig og eksistensiell omsorg».

Situasjoner hvor studentene deler sensitiv informasjon kan ikke isolert knyttes til en planlagt samtale gjeldende «åndelig eller eksistensiell omsorg» med tros- og livssynsrepresentanter. Studenters betroelser kan oppstå spontant når det arrangeres møteplasser etter et studentdødsfall, ved lysteningsseremonier eller under «walk-and-talk» med tros- og livssynsrepresentantene. Representanter fra ulike tros- og livssynssamfunn samarbeider også om å ha sorggrupper og andre aktiviteter med studenter hvor betroelser deles. Studenter betror seg uten at det nødvendigvis er ledd i en åndelig eller eksistensiell omsorg.

4. **UiO stiller spørsmål ved at departementet mener at en adgang til å melde fra til barneverntjenesten vil ivareta trosfriheten til personer i tros- og livssynssamfunn som opplever å melde bekymring videre vil være et brudd på lære, tro eller overbevisning.**

Alternativ 1 gir adgang til å melde barnevernstjenesten og alternativ 2 henviser til “fare for liv og helse”. Sistnevnte vil omfatte både barn og voksne og gjelde “når avvergingsplikten ikke er utløst fordi det ikke er tale om en fremtidig handling, men noe som har skjedd”. UiO tar ikke stilling til dette spørsmålet, men legger til grunn at barns beste må være det fremste hensynet i vurderingen som gjøres.

5. **UiO støtter arbeidet med å tydeliggjøre avvergeplikten knyttet til taushetsplikten til prester, religiøse ledere og personer med tilsvarende funksjoner.**

I etablering av samarbeidsavtale med den katolske kirke har UiO møtt på en utfordring når det gjelder katolsk rett og avvergeplikten (straffelovens § 196) og hjelpeplikt (§ 287) i møte med skriftemål på campus. Vi opplever at studenter som oppsøker vår katolske studentpater enkelte ganger ønsker skriftemål. Her har Den katolske kirke formidlet at en absolutt taushetsplikt gjelder ved skriftemål. For å sikre at norsk lov følges, f.eks. i møte med personer som er i åpenbar fare for å miste livet (straffeloven § 287) eller ved mottak av informasjon om planlagte straffbare handlinger (etter straffeloven § 196), har vi avtalefestet med Den katolske kirke at skriftemål ikke kan gjennomføres på campus.

Med hilsen

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Audun Digerud
studiedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter.

Saksbehandler: Ellen Marie Tefre